SPITALUL ORĂŞENESC NEGREŞTI OAŞ
Jud. Satu Mare – Localitatea Negreşti Oaş, str.Victoriei nr.90
Telefon: 0261854830, Fax: 0261854566
e-mail: spitalnegrestioas@yahoo.com

Protocol recoltarea probelor de urină pentru examene de laborator

Scopul/indicaţii
- evaluarea balanţei hidroelectrolitice şi acidobazice;
- identificarea infecţiei de tract urinar;
- monitorizarea diverselor terapii.

Modalităţi de recoltare
- prelevarea din urină de dimineaţă prin emisia spontană din mijlocul jetului (urina de dimineaţă este mai concentrată şi are un ph mai scăzut);
- sondaj urinar steril când pacientul nu poate urina;
- prin puncţia suprapubiană (efectuată de către medic);
- o mostră din urina eliminată şi colectată în 24 de ore pentru dozarea substanţelor a căror excreţie variază de-a lungul zilei.

Tipuri de examene
- examen sumar de urină;
- examene biochimice (Ca, K, Na, uree, creatinină, acid uric, etc.);
- examen bacteriologic (urocultură).

Pregătirea pacientului
- se anunţă pacientul, se explică scopul şi modul de derulare a procedurii;
- se apreciază capacitatea pacientului de a realiza singur recoltarea;
- dacă pacientul este capabil să recolteze corect se explică clar etapele care trebuie respectate;
- la recomandarea medicului administrarea unor medicamente poate fi întreruptă pentru 48-72 ore;
- unele teste necesită restricţii alimentare pentru care pacientul va fi informat (pentru unele examene biochimice);
- pentru urina recoltată în 24 de ore, aportul de lichide este normal exceptând situaţiile când examenul o cere (conform recomandărilor medicului);
- pacientul este instruit cum să colecteze urina în 24 de ore: prima urină de dimineaţă se aruncă, se recoltează începând cu a doua micţiune inclusiv prima micţiune din dimineaţa următoare. Se păstrează la rece.

Erori de colectare
- pacientul nu este corect informat;
- colectoarele nu sunt sterile;
- nu se colectează corect urina pe 24 ore;
- cantitatea recoltată nu este suficientă.

Materiale necesare
- colectoare sterile;

- mănuşi de cauciuc (dacă pacientul nu poate recolta singur);
- material pentru toaleta locală;
- etichete;
- material pentru dezinfecţia mâinilor;
- comprese de tifon;
- material pentru dezinfecţia meatului urinar.

Observaţii
Materialele diferă în funcţie de situaţia clinică a pacientului: cooperant sau nu, constinent sau nu, cu sondă sau nu.
La pacientul cu sondă se foloseşte o seringă de 10 ml şi un ac hipodermic.

Efectuarea procedurii de recoltare a urinii

a) Recoltarea de către pacient din micţiune spontană

- se face toaleta perineală;
- se spală mâinile;
- se declanşează micţiunea şi primul jet se elimină în toaletă;
- se opreşte voluntar micţiunea (dacă este posibil) şi se recoltează eşantionul pentru examinare;
- se continuă micţiunea;
- se închide colectorul fără a atinge interiorul;
- se etichetează, se trimite la laborator.

b) Recoltarea de către altă persoană din micţiune spontană (când pacientul nu are capacitatea de a recolta singur)

- se face toaleta perineală;
- se spală mâinile, se dezinfectează;
- se îmbracă mănuşi de cauciuc;
- se invită pacientul să declanşeze micţiunea, se recoltează din mijlocul jetului
- se închide colectorul fără a atinge interiorul;
- se etichetează, se expediază la laborator.

c) Recoltarea urinii la pacientul cu sondă

- se clampează sonda urinară la câţiva cm. deasupra locului prelevării;
- se aşteaptă 15-20 minute;
- se dezinfectează mâinile;
- se dezinfectează sonda la locul de prelevare, folosind alcool 70% sau un alt dezinfectant adaptat;
- se înţeapă sonda cu un ac hipodermic şi se aspiră cantitatea necesară cu o seringă de 20 ml.

c).Recoltarea urinei pentru urocultură
Proba se recoltează din urina de dimineaţă sau la cel puţin 3 ore de la micţiunea anterioară. Volumul probei trebuie sa fie aproximativ de 10 ml.

Recoltarea la femei
- se îndepartează lenjeria intimă;
- se spală mâinile cu apă si săpun;
- se pun mănusi de unică folosintă;
- se usucă zona cu hârtie de toaletă;
- se încalecă vasul wc-ului (sau un alt vas colector);
- cu o mână se îndepartează labiile mici şi se menţin în această poziţie tot timpul recoltării;
- cu cealaltă mână se şterge zona vulvară din faţă spre spate executând 3 manevre cu câte un tampon steril îmbibat în săpun lichid;
- se spală regiunea cu apă fiartă şi racită pentru îndepartarea săpunului;
- se usucă regiunea vulvară cu tampoane sterile printr-o singură manevră de ştergere din faţă spre spate;
- se declanşează micţiunea menţinând îndepartate labiile mici;
- urinează aproximativ 100 ml şi fără a întrerupe jetul se colectează în urocultor cantitatea necesară având grija să nu se atingă gura recipientului;
- se retrage recipientul din jet, se continuă micţiunea ţinând în continuare labiile departate.

Recoltarea la bărbat
- se spală mâinile cu apă şi săpun;
- se usucă folosind prosop de hârtie;
- se decalotează glandul;
- se şterge glandul cu o mişcare fermă dinspre meatul urinar spre şantul balanoprepurtial;
- se spală zona cu comprese sterile îmbibate în săpun lichid;
- se clăteşte cu apă fiartă şi răcită pentru a îndeparta resturile de săpun;
- se usucă glandul prin tamponare cu comprese sterile ştergând din faţă spre fren;
- se menţine glandul în continuare decalotat şi se declanşează micţiunea;
- se elimină aproximativ 100ml, apoi se introduce urocultorul în jet şi se recoltează 10 ml fără să se atingă marginea;
- se retrage recipientul şi se continuă micţiunea.

Observaţii
Recipientul se etichetează şi se trimite la laborator
În timpul recoltării capacul urocultorului se mentine steril

Întocmit: Dr. Lupu Cristian - Director medical
Verificat: Dr. Budea Adina – Medic specialist epidemiolog
Aprobat: Mitruţ Diana- Manager